

2. Za przyczynę opornego wykształcania się odruchów warunkowych należy uważać utrudniające działanie stosunków indukcyjnych w korze mózgowej między ogniskami pobudzenia wywołanymi czynnością odruchowo-warunkową, a elektrycznym drażnieniem skóry w czasie badania chronaksymetrycznego. Ponadto stwierdzono, że u osobników z przewagą drugiego układu sygnałów (typ myśliciela), reakcje warunkowe wykształcają się trudniej aniżeli u pozostałych badanych.

3. Analiza zachowania się chronaksji subordynacyjnej oraz sprawozdań słownych wykazała, że w przypadku braku reakcji warunkowych mimo wielokrotnych połączeń, związek czasowy pomiędzy bodźcem a reakcją ruchową w rzeczywistości wytworzył się, jednakże był on hamowany — w przypadkach tych obserwowano się wydłużenie chronaksji.

4. W przypadku, gdy odruch warunkowy wykształcił się, bądź to samorzutnie, bądź też po podaniu instrukcji słownej, obserwowano skrócenie chronaksji, charakterystyczne dla stanów pobudzenia.

5. Wygaszanie ruchowej reakcji warunkowej metodą Iwanowa-Smolenskigo powodowało ponowne wydłużenie chronaksji subordynacyjnej. Wydaje się jednak, że jest ono słabym rodzajem hamowania, bowiem wydłużenie chronaksji nawet nie przekroczyło normy wyjściowej oznaczonej na początku badania.

6. Wnioski autorów odnośnie zmian chronaksymetrycznych poparte zostały analizą statystyczną.

E. CZARNECKI, J. KIERSZ

WPŁYW USUWANIA TARCZYCY I PRZYTARCZYK NA PRZEBIEG WSTRZĄSU DOŚWIADCZALNEGO

Z Zakładu Fizjologii A. M. w Poznaniu
Kierownik: prof. dr E. Czarnecki

Fakt, że czynność tarczycy warunkuje powstawanie reakcji uczuleniowych oraz wstrząsu anafilaktycznego znany jest od lat dwudziestych obecnego stulecia, mianowicie od okresu doświadczeń, które przeprowadził *Pistocchi*, *Lanzenberg* i *Kepinow* na morskich świnkach. Doświadczenia te wykazały, że po usunięciu tarczycy stany uczuleniowe i wstrząs anafilaktyczny — nie występują. Obserwacje kliniczne *Curschmanna*, z tego samego okresu pochodzące, wykazały również, że zmniejszenie objawów nadczynności tarczycy powoduje ustępowanie napadów dusznicy oskrzelowej. Dalsze obserwacje szeregu badaczy, a zwłaszcza doświadczenia *Witeb-*

sky'ego starają się tłumaczyć czynną rolę tarczycy we wstrząsie udziałem tyreoglobuliny. Wg Witebsky'ego tyreoglobulina jest prawdopodobnie antygenem, wywołującym reakcje auto-immunologiczne.

Obserwacje własne, przeprowadzone na 50 psach wykazują, że tarczyca wpływa na wstrząsowe reakcje jedynie w powiązaniu z całym systemem hormonalnym, zwłaszcza zaś z przytarczycami i korą nadnerczy. Zahamowanie wstrząsu doświadczalnego występuje nie tyle po usunięciu tarczycy, ile tarczycy wraz z przytarczycami. W okresie wyraźnych objawów tężyczki, u psów pozostających w narkozie chloralozowej, dożylnie wstrzyknięcie dawki szokowej błękitu trypanu lub peptonu Wittego — nie wywołuje wstrząsu w sensie charakterystycznych zmian hemodynamicznych. Na 28 doświadczeń wstrzyknięcie dawki wstrząsowej barwika w 14 przypadkach nie stwierdzono żadnych zmian w układzie krążenia i oddychania oraz w czynności przewodu pokarmowego, w 6 przypadkach bardzo słabe reakcje naczyniowe, a w 8 przypadkach powstanie krótkotrwałego wstrząsu.

W 22 doświadczeniach, w których wstrzyknięto dożylnie dawki szokowe peptonu, w 10 przypadkach wywołano wstrząs, w 10 przypadkach żadnych zmian nie zauważono, a w 2 przypadkach tylko nieznaczne i przejściowe objawy hemodynamiczne.

Autorzy stwierdzili, że operacje totalne tarczycy wraz z przytarczycami znacznie silniej hamują wstrząs, aniżeli usunięcie samej tarczycy. Prawdopodobnie w całości wpływu hormonalnego we wstrząsie odgrywają rolę hormony tyreotropowe przedniego płata przysadki, działające bezpośrednio lub pośrednio przez korę nadnerczy na tarczycę i na przytarczycę.

J. DADLEZ, M. MAZUR, W. BANASZKIEWICZ

REAKCJA CIAŁEK VATER-PACINIEGO NA BODŹCE FARMAKODYNAMICZNE

Z Zakładu Farmakologii A. M. w Poznaniu

Kierownik: prof. dr J. Dadlez

Z Zakładu Farmakologii A. M. w Szczecinie

Kierownik: doc. dr M. Mazur

W nawiązaniu do poprzednich badań dotyczących reakcji ciałek Vater-Paciniego na działanie różnych związków, przedstawione są wyniki dalszych doświadczeń, przeprowadzonych na kotach w narkozie uretanowej. Ciałka V.-P. ogląda się pod mikroskopem w krezce jelita cienkiego, wy-